

Justitiedepartementet
Enheten för immaterialrätt och transporträtt
Att. Christine Lager
103 33 Stockholm

Vårt dnr 57/8

Angående slutbetänkandet *Patentskydd för biotekniska uppfinningar* (SOU 2008:20)

Centrum för biologisk mångfald CBM har tagit del av Kommitténs om patentskydd för biotekniska uppfinningar slutbetänkande och vill i sammanhanget framföra följande. Kommentarererna hänför sig huvudsakligen till avsnitten *De grundläggande patenterbarhetsvillkoren*, *Oinskränkt produktskydd* och *Tillgång till patenterade uppfinningar*.

CBM tvingas konstatera att den kritik som vi framhöll i vårt svar till delbetänkandet "Oinskränkt produktskydd för patent på genteknikområdet (SOU 2006:70)" (bilaga 1) i allt väsentligt gäller fortfarande och bifogas. Den remissrunda som följde på delbetänkandet gav en till synes splittrad bild av inställningen till huruvida produktskyddet av gensekvenser bör vara oinskränkt eller användningsbundet. Här hade det varit på sin plats med en översiktlig tabell över hur svaren föll eftersom frågan är kontroversiell. Emellertid tycks det oss som svaren delvis faller beroende på ämnes- och kompetensområdet hos respektive svarande myndighet. För kommitténs förslag tycks de myndigheter vara som står för en teknisk-juridisk kompetens samt näringslivet, mot de som står för en medicinsk-biologisk-etisk kompetens.

Som kommittén framhåller är synen på oinskränkt produktskydd splittrad också i ett europeiskt perspektiv. Stora länder som Frankrike, Tyskland och Schweiz tillämpar användningsbundet produktskydd. Att EPO i sin tolkning av direktivet 98/44/EG fann att gensekvenser bör behandlas som traditionella kemiska substanser förvånar föga eftersom bedömningen är gjorda av icke-biologer. Att hänvisa till anti-globaliseringsströmmar när det gäller EU-parlamentets ställningstagande 2005 för ett användningsbundet produktskydd förefaller utmanande.

Det faktum, som kommittén konstaterar, att praxis i tillämpningen av patenterbarhetsvillkoren tycks vara restriktiv och att brukarna (den biotekniska industrin, universiteten och högskolorna) inte verkar ha några större problem, synes oss vaga argument för att förorda ett oinskränkt produktskydd. Här menar vi att Sverige, som i andra sammanhang, bör tillämpa en form av försiktighetsprincip. Principen om an-

2008-08-29

2(2)

vändningsbundet produktskydd för gensekvenser riskerar, som vi bedömer det, i alla fall inte att missbrukas.

Oavsett den framtida lagstiftningen i frågan menar vi att det bör göras en avstämning eller uppföljning efter 4-5 år av hur praxis *de facto* har bedrivits, hur utfallet har varit och i vilken utsträckning de föreslagna lagändringarna har inneburit några problem eller inte.

CBM stödjer de reservationer som ledamöterna von Arnold och Möllstam samt ledamoten Wahlström inlämnat avseende förslaget till oinskränkt produktskydd.

Slutligen vill CBM också ge stöd till ledamoten Dixelius som i sitt särskilda yttrande föreslår en liknande utredning omfattande andra genetiska resurser, särskilt djur och mikroorganismer eftersom växterna har varit i fokus länge och regelverk börjar att komma på plats. Att belysa de internationella perspektiven samt göra en konsekvensanalys av de internationella konventionerna funktion som övergripande regelverk vore mycket värdefullt.

Beslut i ärendet har fattats av föreståndaren Urban Emanuelsson, efter beredning av Pernilla Malmer och Jens Weibull.

Uppsala, 29 aug 2008

Urban Emanuelsson
Föreståndare

/Bilaga: CBMs remissvar 2007-02-02 angående betänkandet "Oinskränkt produktskydd för patent på genteknikområdet" (SOU 2006:70)

Adress
Box 57
230 53 Alnarp

Besöksadress
Pomonavägen 2

Tel.
+46 40 41 55 31

Fax
+46 40 41 55 76

E-post
jens.weibull@cbm.slu.se